

1. Izzi svaki dan osim nedjelje postaju pedu u Pori u nakladnoj likari Jos. Krmpotic, Piazza Carli i, pa je osnata likarska, uredništvo i uprava lista. Za uredništvo odgovara izdavač Josip Hain. Telefona broj 58. Broj poštanske štatione 36.615. Priloga iznaka 2 K 40 h m, sedmo, 6 K tromjesečno, pojedini broj stane 6 halera. Opšta računa se po 20 h jednostupni petredak (3 mm).

Godina I.

Pula, utorak, 6. srpnja 1915.

Broj 5.

Brzojavne i zadnje vijesti.

Izvjestaj našeg glavnog stožera.

Beč, 5. julija (D. u.) službeno se javlja: Rusko bojište.

U istočnoj Galiciji doprle su savezničke čete Linsingenove vojske nakon pobjedničkih borbi, trajajućih dvije sedmice, tjerajući neprijatelja do Zlatelpe, koje je zapadni dio brjega pročišćen od neprijatelja. U odsjeku Kamionka-Strumilova-Krasne traju borbe sa ruskim stražnjim četama. Kod Kritova i sprazno je neprijatelj zapadni brjega Buga i zapalo je Krilov. S obje strane gornjeg Vieprza bije se bitka. Savezničke su čete bacile neprijatelja iz Plonke. Zapadno priključena vojska nadvojvode Josipa Ferdinanda probila je ruske pozicije na potoku Poru i prodrla je s obje strane Krasnika nakon višednevnih borba ruske položaje i suzila Rusu u sjevernom pravcu uz teške gubitke. Zorobili smo 29 častnika i 8000 momaka te zaplijenili 6 topa, 6 kola za strjelivo i 6 strojnih puški. Zapadno od Mielu položaj je nepromijenjen.

Talijansko bojište.

Bojevi na rubu visoravni od Dobreboda obnovili su se jučer istom žestinom. U večer bila je odbita napadna dviju talijanskih divizija na odsjek fronte južno od Palazza. Dalje sjeverno traje još bitka. I kod Volča te u području Krna navalo je opet neprijatelj uzaludno. U pograničnom kotaru Koruške i Tirolske zojva se topnička bitka.

Zamjenik poglavice generalnog stožera, v. Hofer, poručnik.

Beč, 5. julija. (D. u.) Bitka kod Krasnika-Zamošča zauzima za saveznike jako razveseljivi tok. Osobito kod Krasnika postigle su naše čete lijepe uspjeh te su potisnule Ruse u ovom dijelu fronte daleko naprijed.

Na donjem toku Soče razvila se uslijed neprestano obnovljenih talijanskih napada velika i žestoka bitka, koju vodi pješadija i topništvo velikom tvrdokornošću.

Na Soči.

Imali smo na umu, da ovih dana donesemo pjesmu slovenskog pjesnika Simona Gregorčiča, "Soči", i to u originalu, u nadi, da će ju naš pučnik, uz našu malnu tumač vrlo lako razumjeti. Danas o Soči nastalo više pjesama, a povod nam je dala bečka "Reichspost", koja donasa pjesmu u prevodu i ujedno prinasa kratki opis loka Soče. Mi ćemo tu dostati ovo: Ako je ta pjesma Nijemcu "oli divna, nama Hrvatima i Slovenima bita svih sveta, te bi ju svaki od nas čvotane namelio morao učiti. Evo što po prilici "maša" Nijemci postava:

Soča! Pred godinu jako malo poznato ime, danas je u svećim ustima. Ona je opećito rećeno etna granice, do koje je naša vojska pušla, doći Talijanima.

Soča je jedina alpinska rijeka, koja izvire u Austriji i ulije u jezero. Od njezina izvora, ispod 2600 m visoke planine Jalovec u Jankim alpama do njezina ušća kod Trizča teče Soča u dužini od samo 143 km. A ipak u dužini kratki tok plavice područje, koje je jako bogato i promjeñnata. Pokrećena grofovija i Gmadiška, jedna od najmanjih pokrajina Austrije, spaja u sebi divnu krasotu južnih vapničkih alpi sa vrlo plodnom furianskom ravnicom. Putnik, koji silazi sa strmih

Austrijski hidroplani na Mlecima.

Beč, 5. julija. Iz Lugana se javlja: Rim, 4. julija. Šef stopa mornarice pripioćuje: Danas rano u jutro letio je nad Aberonijem na Lidu u Mlecima austrijski hidroplan, te je protizrakoplovno topništvo na nj pucalo, a talijanski i francuski areoplani stali ga prgoniti. On je brzo pobjegao prama istoku i bacio nekoliko bombi, koje su neopasne pale u more.

Izvjestaj njemačkog glavnog stana.

Berlin, 5. julija. (D. u.) Iz glavnog stana javlja se službeno:

Zapadno bojište.

Engleska napala sjeverno od Yperna i francuska provala na Souchez krvavo su odbite. S obje strane Crox des Carnes, na zapadnom rubu od šume Les Prête osvojile su naše čete jučer neprijateljske pozicije u širini od 1500 metara te provalile su do 400 metara isprepletanih okopa. Francuzi, koji su se očajno branili, morali su nanuštiti jarak za jarkom. 1000 zarobljeno i dva poljska topa palo je nama u ruke. Jednako je uspio u isti čas provedeni napadaj na pozicije kladara Haut de Ricup južno od Norroy-a, koju smo dignuli u zrak te onda po osnovi opt izpraznilo.

Vrhovna vojna uprava.

Neuspjeli zračni napadaj Engleza.

Berlin, 5. julija. (D. u.) Službeno se javlja: Ujutro dne 4. julija pokušali su Englezi oveći napadaj sa zrakoplovima na našu u porište u njemačkom zaljevu sjevernog mora. Pokušaj se izjalovio. Naši su naime zrakoplovi već u zoru u visini ostrva Terschelling opazili neprijateljske sile, koje bi-jahu praćene krstašima i brodovima-prevazačima zrakoplova, te jih prisliliše na uzmak. Engleski hidroplan, kojemu je uspjelo dignuti se, utekao je, prgonjen našim zrakoplovima samo uslijed toga, što je prolećio nizozemsko područje.

obronaka gorovja Tmrovske šume, može iz pr sati putovanja počivati u prijaznoj Vipavskoj dolini — postranska dolina Soče — između vinograda i stabala smokva ili u debelu hladu dnova. Tako neposredno su protivitine između alpskog predjela i ravnice u ovoj zemlji, da je apsolutna visina gora jako malo viša od relativne visine, okolnost, koja udara i u oči najslabijim turistu, što ove krajeve posjeti.

Ali opreka između gora i dolina u ovoj zemlji znači također i granicu narodnog naseljenja. Skoro do Gorice siju trgovci sa obliju obala Soče i isto tako obitavaju na obim obalana Soče do državne granice na Jadriju, Sloveniji. Od Gorice dolje sije dalje na desnoj obali Soče ravnica, i odavde dalje je isla talijanska, doćim ogrovi Krasa, koji se naslanjaju na lijevu obalu Soče od Zdravčine preko Zagrada, Trizča i morskog grada Devina obitavaju Slovenici.

Turci se raduju porazu Talijana.

Carigrad, 4. julija. (D. u.) Listovi konstatiraju sa zadovoljstvom, što Talijanima nije uspjelo nakon mjesec dana vojevanja preći Soču, i zaključuju da oni ne će ni u buduću nista postići proti hrabrim četama monarhije. "Tasvir i Efkter" naglasuju, da će sve težnje Talijana, kako bi monarhiji zadali smrtni udarac raspuniti se, kaošto se topi snijeg na suncu mjeseca junija. Posto bivaju Rusi odbaćeni čak iz Ruske Poljske, to će u idonistovanje Talijana u ratu samo to doprinjeti, što će uzlet entente još dublje pasti. Ijuto se već danas kaju Talijani, što su se upeli u rat.

Iz Galicije.

Krakov, 3. julija. "Nowa Reforma" javlja: U sjednici pripomoćnog odbora za invalide, koji je za rusko invazije osnovno dr Rutovskij, zaključeno je pod predsjedanjem nadbiskupa Bilcevszka, da se svi invalidski domovi prepreste austrijskim oblastim. Što se liće osobe dra Rutovskija, kojega su Rusi sobom odvučli, predloženo je, da se izmijeni s jednom ruskom lićnom, koja se nalazi u austrijskom suzajstvu.

Član gospodske kuće grof Taruowski ostao je za druge rusko invazije sa svjcijom suprugom u inuiku svome, da pomogne stradaljenu pućanstvu. Kad su Rusi pobjegli, odvučli su Kozaci i grofa, ali mu je uz put poslo za rukom da se oslobodi.

Drugi mađarski ratni zajam.

Budimpešta, 3. julija. Po jednom saopćenju ministra financija iznosi rezultat drugog ratnog zajma 1120 milijuna.

Rumunjsko-ruski incidens.

Bukarest, 3. julija. "Independance Roumaine" javlja: Ruske su oblasti bez razloga uapsile uglednog gradjanina iz Gala, Dumitrescu. Rumunjsko ministarstvo izvanjskih posala nastoji u Odesi i Petrogradu, da se puste na slobodu Dumitrescu i ostali Rumunji, koji su u posljednje vrijeme bili napšeni u Rusiji.

Talijanski je kralj uzročio rat.

Berlin, 5. julija. (D. u.) "Kreuzzeitung" izvješćuje iz Haaskih diplomatskih krugova, da pada glavna krivnja na kralja viktora Emanuela, da je Italija stupila u rat. On da je već dugo prije pregovora sa Austro-Ugroskom uglavio talijansku politiku u trajni sporazum osobnim dopisivanjem sa engleskim kraljem, ruskim carem i Poincaré-om. Da je u zadnjem trenutku odstupio od obveza, na koje je pristao, uslijedila bi bila vooma nemila odrićna iz labora trojnog sporazuma. I baš radi toga je osjetio Giolittijevo poslanstvo.

Crogojci i Sri u Italiji.

Rim, 3. julija. (D. u.) "Giornale d'Italia" prima iz Skadra: General je Vukotić proveo razoružanje pućanstva u Skadru. Stanovništvu je tako uzeo 20.000 pusaka.

Austro-Ugarski podanici bili su pozvani da se ubliježe u crogojci redarstveni registar. Na postanskom uredu odstranili su austrijski grb i mebalni crogojcoski. Sribi napreduju u Italiju prama Lješbu, blizu kojeg se nalaze Crogojci. Izgleda, kao da misli Srbija zauzeti srednju Albaniju od Skumbija do Matve. Preko Krfu se javlja: "Corriere d'Italia" donosi: Hagi Kismila sa 3000 Albanaca pobij-dili su Sribi. Mossa Effendi, koji je sa 1000 Albanaca hito osloboditi Tiranu, bio je također od Sriba potućen. Sribi, kavalo i Kroja nudili su Essad Paši pokorenje i razoružanje. Mnogo grčkih vojaka pobjeglo je preko grčke granice. Essad Paša zahtijeva, da mu ih Grčka irući.

Nota četvornog sporazuma Srbiji i Crnojgori.

Zürich, 4. julija. "Neue Züricher Zeitung" dozname, da će četvorni sporazum predati Srbiji i Crogojci notu radi akcije u Albaniji.

Crogojcoski izaslanik u Londonu.

London, 3. julija. "Morning Post" izvija: Bivši je ministari predsjednik Rana već prispio u London radi nabave živice, ratnog materijala i drugih potrebitih za Crnu Goru. Radović je uvjeravao englesku vladu, da su crogojcoske čete zaposjele neke dijelove Albanije samo iz strategijskih razloga, a napose zato, da se obezbijedi doprema potrebitih skalra. Crna Gora ne namjerava priznati Skadar, nego će poštaru dliku velevaliti. Poradi albanskih napadaja bila je Crna Gora prisiljena, da zaposjedne obje obale rijeke Bojane.

Rusi će napustiti Varšavu?

Stockholm, 3. julija. (D. u.) Snažno napredovanje njemačkih i austro-ugarskih četa ima za posljedice, da su Rusi morali uznaći izi Vise u blizini Sandomiersu, u sjevernom pravcu. Oćito će Rusi pokušati ustrojiti svoju novu frontu na jugu između Vise i Buga. Nu uspije li im to, tada će biti potrebno, da ispravne čitavu liniju Vise ukljućuje i Varšavu.

Posvemajšnji uzmak iz Galicije.

Köpenhagen, 3. julija. "Titende" javlja: Ruska brojavna agencija već najvješta, da predvićje povremena uspraznjenje Galicije u svrhu novog "grupiranja" ruske vojske.

Englezi iskrcavaju čete na Mitilene.

Carigrad, 3. julija. (D. u.) List "Kerilyu", koji izlazi u Smirni, donasi vijest, da Englezi iskrcavaju u okolici glavnog grada na otoku Mitilene svoje čete i topništvo, kako da bi otok bio njihov.

Potonula jedrenjaća.

Rotterdam, 3. julija. (D. u.) Mornar, koji je došao ang. iz Leitha, prica, da je nizozemski luger "Wilhelm" potonuo 26. junja na školskoj obali nakon sukoba sa engleskom ratnom ladjom u teskoj mgli. Od posade, koje je brojila 14 ljudi, spasilo se 4 momaka.

Ko hodi "klet s planine; In glans si, kot spet" krepak
Planinske je mladine. —
Krasna si, hči planin!
Bad gladiću ti v valove bode.
Valove to zahtio-moder:
Tomaš zelcu planinskih trav
I v celm viševogot visav
Lepe se v njih je zilla;
Na rōšah sijalica neba,
Na rōšah zelenih gora
Lepe to si pila,
Krasna si, hči planin!
Ti nebi si predur ga znanak?
Ko z gorskih prištam dobar,
Od doma se mi zili postak,
Nesobno mnog mi ljub podar,
— Bog spini te iz svet planin!
Kako glasno, ljub tomljaj,
Kako čvrsto, krepko skakla,
Ko sred gora te pot imat!
A ko pridreš na ravnine,
Zakaj te živa radost mine?
Kaj trdnio ležeš in postak?
Zakaj se ložni tvoji glas?
Tako se lahčji od lahčji,
Zibelce trojega valova?
Mir več, v da tišča h grobov,
Grobov slovenskega domovja?
Obojno hči par te trpi!

1) pijer, 2) prijatelj, 3) ravnina, 4) poluzano, 5) dijeliti se, 6) ledo, 7) da li znaš

